

ESTI NSV RIIKLIK
AKADEEMILINE OOPERI- JA
BALLETITEATER
„ESTONIA”

Rigoletto

Giuseppe Verdi ooper 4 vaatuses

Francesco Maria Piave tekst

Lavastus: JÜRI ROOSAAR

Dirigent: PRIIT NIGULA

Lavakujundus:

ALBERT VAHTRAMAE

Koormeister: IRA TRILLJÄRV

Kostüümid: LEIDA KLAUS

Kontsertmeister: VEERA VETTING

Dekoratsioonid maalinud:

FRITS MATT

Tantsud: BORIS BLINOV

Jumestus: VALDUR TOHERA ja
VALENTINA KRASNOVA

O s a l i s e d :

Mantua hertsog . . . . . ENNO EESMAA

Rigoletto, tema õuenarr . . . . .

{ Stalini preemia laureaat, NSVL
rahvakunstnik
TIIT KUUSIK
Stalini preemia laureaat, ENSV
teeneline kunstnik
GEORG TALES

Gilda, Rigoletto tütar . . . . .

ENSV teeneline kunstnik
VEERA NELUS

Krahv Monterone . . . . .

Stalini preemia laureaat, ENSV
teeneline kunstnik
AARO PÄRN

Marullo		{ ANTS AASMA ILMAR KUUSEMETS
Borza		{ LINNAR SOLVI FELIX JUHANDI
Krahv Ceprano		ALO VALLIMÄE
Krahvinna Ceprano, tema abikaasa		LIIDIA PANova
Sparafucile, bandit		{ ARTUR LINNAMÄGI AUGUST SEPP
Maddalena, tema õde		{ VALVE SIREL MADLI POOLA VIIVIKA VASAR
Giovanna, Gilda teenija		{ LUDMILLA ISSAKOVA MADLI POOLA
Hertsoginna paaž		{ HELMI SARAP ASTA VIHANDI
Ohvitser		{ ARTUR LINNAMÄGI AUGUST SEPP

Daamid, kavalerid, sõdurid.

Tegevuse koht: Mantua linn ja ümbruskond.

Aeg: 16. sajand.

LÜHIKE SISUSELETUS.

I vaatus.

Oueball Mantua hertsogi lossis. Hertsog, suur elumees ja naistekütt, jutustab õukondlastele oma uusimast võidust — lihtsast tütarlapsest. Kuid maailmas on veel teisi kauneid naisi, nagu ballil viibiv krahvinna Ceprano, kelle ainsaks puuduseks on ta kiivas mees. Narr Rigoletto soovitab hertsogile «kõrvaldada» ebamugav rivaal. Õukondlased, eesotsas Cepranoga, on aga ammu juba tüdinenuud jõhkrast narrist ja otsustavad talle kätte maksta. Ootamatult ilmub ballile vana aadlik Monterone, kes nõuab hertsogilt rahuldust tütre petmisse pärast. Rigoletto irvitab tema üle, mispeale vana mees neab mõlemaid — nii hertsogit kui Rigolettot. Narrile meenub, et ka tema on isa. Muusikaline fraas — «oh häda mull', mind neednud rauk», muutub ooperi juhtmotiiviks.

II vaatus.

Bandiit Sparafucile teatab Rigolettole, et tema maja ümber hulku-
vat keegi tundmatu mees; ta pakub oma abi «rivaali kõrvaldamiseks»,
kuna arvab, et tegemist on Rigoletto armukesega. Tõeliselt on tege-
mist aga Rigoletto tütre, Gildaga. Südameru teistega, on narr oma
kodus õrneim isa. Ta manitseb tütar mitte mingil tingimusel kedagi
sisse lasta. Ent üliõpilase rüüs end varjav hertsog on juba leidnud tee
Gilda majja ja südamesse. Hertsogi lahkudes kogunevad maja juurde
Ceprano mõttakaaslased, et rõövida Rigoletto oletatavat armukest.
Ootamatult naasnud Rigolettole improviseeritakse lugu kavatsetavast
krahvinna Ceprano rõövimisest, millisest Rigoletto on meeledi nõus
osa võtma. Ta maskeeritakse taoliselt teistega, kuid pimeda maskiga.
Vahepeal öökatte all ja üldises segaduses rõövitakse ta tütar. Jäädes
üksi Rigoletto eemaldab maski ja avastab kurva tõe.

III vaatus.

Õukondlastelt saab hertsog kuulda lõbusa loo Rigoletto armukese
rõövimisest tema enda kaasabil. Hertsog töttab rahuldama oma uudis-
himu. Ilmub Rigoletto, teeseldes lustilisust ja muretust; ta aimab, et
ta tütre rõöv on kuidagi seoses õukonnaga. Õukondlaste mõnitustest
ta möistab, et ta tütar on langenud hertsogi järvjekordseks ohvriks.
Ja tõesti, Gilda tunnistab üles oma armuloo hertsogiga, keda ta pidan-
nud lihtsaks üliõpilaseks. Rigoletto trööstib teda. Ta lubab lahkuda
Mantuast, kuid mitte enne, kui tasub hertsogile oma tütre au eest.

IV vaatus.

Rigoletto toob oma tütre Sparafucile maja juurde: siia, lihtsa
ohvitserina, on hakanud käima hertsog, et armatseda Sparafucile õe,
Maddalenaga, ning Rigoletto tahab tõestada Gildale tema armsama
truudusetust. Ta kaupleb bandiiti, et see tapaks hertsogi. Ilmubki
hertsog ja ameleb Maddalenaga. Akki puhkev äike sunnib hertsogit
jääma siiasamasse ööbima. Kirglikult hertsogisse armunud Maddalena
anub venda säästa teda, pakkudes talle samapalju raha kui Rigolettogi.
Sparafucile nõustub sellega, olles valmis tapma esimese vastutuleja,
et täita leping Rigolettoga. Seda juttu pealkuulanud Gilda otsustab
ohverdada enda, riietatult mehena koputab ta Sparafucile uksele ning
viimane rabab teda noaga. Naasnud Rigoletto haarab oletatava vaen-
lase mantlisse mähitud laiba, tahtes teda heita jõkke. Ent samal hetkel
kostab hertsogi muretu lauluke ja Rigoletto avastab õuduse ning
meeleheitega oma Gilda laiba. Orkestris kõlab Monterone needmise
motiiv.

Hind 50 kop.

«Kommunist», Tell. nr. 5959.1000, MB-19641, 13. XII 1955, 4.